

Auteur: Jeroen De Dobbelaere

Theorievraag 1:

Leg uit: Riemann integreerbaar, onder-, boven- en Riemannsommen

Theorievraag 1:

Leg uit: Riemann integreerbaar, ondersommen, bovensommen en Riemannsommen

Definitie Bovensom, ondersom en Riemannsom

Gegeven:

Een begrensde functie op het domein $[a, b]$ en een net
 $N = \{a = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b\}$

Stel dan voor alle $i \in \{1, \dots, n\}$

$$M_i(f) := \sup_{x \in [x_{i-1}, x_i]} f(x) \text{ en } m_i(f) := \inf_{x \in [x_{i-1}, x_i]} f(x)$$

Dan is:

$$\text{De bovensom: } = U(N, f) := \sum M_i f(x) \Delta x_i$$

$$\text{De ondersom: } = L(N, f) := \sum m_i f(x) \Delta x_i$$

Zij bovendien een selectie $T = \{t_1, t_2, \dots, t_n\} \hookrightarrow N$ gegeven

$$\Rightarrow \text{De Riemannsom: } = S(N, T, f) := \sum f(t_i) \Delta x_i$$

$$\text{Waarbij } L(N, f) \leq S(N, T, f) \leq U(N, f)$$

Definitie Riemann-integreerbaar, boven- en onderintegraal

Een begrensde functie f op het domein $[a, b]$ noemen we Riemann-integreerbaar als en slechts als

$$\lim_{||N|| \rightarrow 0} L(N, f) = \lim_{||N|| \rightarrow 0} U(N, f) \text{ En deze limieten bestaan.}$$

Opmerking: als deze limieten wel bestaan, maar niet gelijk zijn aan elkaar, dan spreken we van resp. een onder- en een bovenintegraal.

$$= \lim_{||N|| \rightarrow 0} S(N, T, f) = \int_a^b f(x) dx \text{ voor elke } T \hookrightarrow N$$